

[Date.]

gået i vejret, og da bygningstilskuddet ikke er ændret siden 1942, vil det være naturligt at tage hensyn til prisstigningen. Ministeriet har imidlertid ikke ment at ville gå ind på en forhøjelse af de satser, der findes i loven, men har erklæret sig villig til at søge finansudvalget om tilskud, så at der kan ydes en forhøjelse af 50 pct. Når man ikke har villet gå ind for en vedvarende forhøjelse af de i loven fastsatte satser, er det, fordi det må håbes — og det kommer sikkert også én gang — at prisbevægelsen går nedad, og i så fald skal man til at ændre disse bestemmelser igen, og det ved vi vil blive ret vanskelig.

Hvad angår spørgsmålet om antallet af årselever, er ministeriet ikke gået med til nogen ændring, og jeg må sige, at jeg erklærer mig enig med ministeriet heri, ligesom jeg også erklærer mig enig med det i dets standpunkt vedrørende ydelse af statslån.

Derimod må jeg med hensyn til spørgsmålet om anerkendelse af 3 måneders vinterkursus sige, at jeg synes, dette spørgsmål må kunne tages under overvejelse. Det er jo således, at medens der synes at være en passende elevdeltagelse fra landkommunerne, er det, som det er vanskeligere at få en passende deltagelse fra byerne. Den sidste statistik, jeg har kunnet få fat i — den er for året 1945—46 —, viser, at der til højskoler og landbrugsskoler og afdelinger af lignende art ved andre skoler har været ialt 190 deltagere fra bykommunerne, hovedstaden og købstæderne, medens der fra landkommunerne har været 2 235, i begge tilfælde mandlige deltagere. For kvindelige deltagere ligger det således, at der har været ialt 405 fra bykommunerne og 1 851 fra landkommunerne. Alt i alt har der i året 1945—46 — jeg erkender, at der selvfølgelig kan være sket nogen forandring i dette forhold, men dog vist ikke så forfærdelig meget — været 595 deltagende mænd og kvinder fra bykommunerne og 4 086 fra landkommunerne. Det er i virkeligheden tal, der taler deres tavse, men indtrængende sprog, tal, der viser, at højskolerne og landbrugsskolerne, måske nærmest højskolerne, ikke har fået rigtig tag i købstædernes, i byernes unge.

Jeg tror ikke, man har lov at sige, at årsagen dertil er manglende lyst til at skaffe

sig kundskaber eller uvilje mod højskoleophold, men arbejdsforholdene spiller efter min opfattelse en betydelig rolle. Et vinterkursus på 5 måneder vil afskære en del af byernes unge fra at deltage eller vanskeliggøre det for dem, fordi de kan have en mulighed for ret hurtigt efter nytår, når vinteren slapper af, at få arbejde, og så må de afbryde deres vinterkursus. Jeg vil tro, at man fra ministeriets side skulle se på dette spørgsmål. Man kunne f. eks. for anerkendelse kræve, at der skulle et 3 måneders vinterkursus til, og hvis man på en højskole kunne gennemføre 3 gange 3 måneders kursus, ville man jo komme op over det, der kræves i øjeblikket. Det er iøvrigt et spørgsmål, om man ikke kunne gå videre endnu — men jeg erkender vanskeligheden ved at sige noget faktisk om det — og gå over til 2 måneders kursus. Men det centrale i hele spørgsmålet er at finde en form, hvorved man kan drage de mange unge fra byerne til disse kurser, som jo er en god ting for deres udvikling, ikke alene derved, at de får kundskaber, men også ved, at kammeratskabet mellem de unge udvikles og byernes unge får et helt andet syn på forholdene, når de kommer sammen med unge fra den anden side.

Jeg vil gerne have lov til at knytte et par bemærkninger til spørgsmålet om de stigende udgifter for skolerne. Det er ganske afgjort, at i de senere år er udgifterne til brændsel, betjening i køkkenet o. s. v. steget ganske betydeligt, og det kunne sikkert betinge en nærmere undersøgelse og eventuelt ændring af lovens § 8; men da der jo sikkert vil være mulighed for, at lovforslaget kommer til behandling i et udvalg, vil det måske være rigtigst at vente med at gå ind på enkelthederne til denne udvalgsbehandling.

Med disse bemærkninger, hvori jeg har villet pege på visse forhold, der er af interesse for højskolerne og landbrugsskolerne og deres klientel, vil jeg gerne tilsige mit partis medvirken til en velvillig og hurtig behandling af lovforslaget i det høje ting.

Grete Mølbak Frederiksen: Den revisionsbestemmelse, der var indsat i loven om høj- og landbrugsskoler af 15. marts 1947, foreslås ved det foreliggende lovforslag ophævet. Ved behandlingen af loven i samlingen 1946—47 blev adskilligt, som man